Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

VN/15183/2026
VN/15183/2026-UM-2

12.5.2026

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle rajat ylittävää sähköistä tunnistamista, luottamuspalveluita ja eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevaa EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 17/2026 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt ulkoministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eräistä rajat ylittävän sähköisen asioinnin mahdollistavista palveluista ja uusi laki digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta sekä muutettaviksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annettua lakia sekä 27:ää muuta lakia, joita koskevat muutokset ovat pääasiassa lakiviittauksia koskevia ja muita teknisiä muutoksia.

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on toimeenpanna sähköisestä tunnistamisesta, sähköisistä luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettuun EU:n niin sanottuun eIDAS-asetukseen tehdyt muutokset. Keskeinen muutos koskee yhteistä lainsäädäntöä eurooppalaiselle digitaalisen identiteetin lompakolle. Kyseessä on lähtökohtaisesti mobiililaitteessa toimiva sovellus, jonka avulla käyttäjä voi osoittaa henkilöllisyytensä luotettavasti sähköisesti vastaavalla tavalla kuin nykyisin vahvoilla sähköisillä tunnistusvälineillä osoitetaan.

Ulkoministeriö lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Ulkoasiainhallinnon osalta merkityksellistä esityksessä on erityisesti ehdotettu lain eräistä rajat ylittävän sähköisen asioinnin mahdollistavista palveluista 3 §:n 2 momentti, jossa säädetään siitä, että henkilö voi hakea luonnollisen henkilön tunnistetietoja asioimalla Suomen edustustossa. Ulkoministeriö pitää perusteltuna säätää edellä mainitusta mahdollisuudesta hakea luonnollisen henkilön tunnistetietoja käyntiasioinnilla Suomen edustustossa. Tämä tarkoittaa sitä, että myös henkilöt, joilla ei ole suomalaisia pankkitunnuksia, mobiilivarmennetta tai henkilökortin kansalaisvarmennetta, voivat hakea Suomen edustustossa digitaalisen identiteetin lompakon käyttöönottamista. Tämä on tärkeää esimerkiksi ulkosuomalaisille.

Ulkoministeriö on antanut esitysluonnoksesta lausunnon. Ulkoministeriö on lausunnossaan ehdottanut mahdollisuutta, että henkilö voisi hakea luonnollisen henkilön tunnistetietoja asioimalla Suomen

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	S-posti, internet E-post, internet E-mail, internet
Ulkoministeriö PL 176 00023 Valtioneuvosto	Ulkoministeriö Laivastokuja 3 00160 Helsinki	+358 2 951 6001	+358 9 629 840	kirjaamo.um@gov.fi www.um.fi

edustustossa saadakseen digitaalisen identiteetin lompakon käyttöönsä, koska läheskään kaikilla ulkosuomalaisilla ei ole mahdollisuutta vahvaan tunnistautumiseen sähköisesti.

Ulkoministeriön esittämä huomio on otettu esityksen jatkovalmistelussa huomioon. Jatkovalmistelussa ehdotettuun lakiin lisättiin sääntely siitä, että henkilö voi hakea luonnollisen henkilön tunnistetietoja asioimalla Suomen edustustossa. Näin myös niillä henkilöillä ulkomailla, joilla ei ole esimerkiksi suomalaisia pankkitunnuksia, on mahdollisuus hakea digitaalisen identiteetin lompakkoa.

Ehdotetun sääntelyn vaikutukset ulkoasiainhallinnon osalta on arvioitu jatkovalmistelun aikana ulkoministeriössä. Arviointi on esitetty hallituksen esityksen vaikutusarviointia koskevassa osuudessa ulkoministeriössä tehdyn vaikutusarvioinnin mukaisesti.

Lopuksi ulkoministeriö vielä toteaa, että digitaalisen identiteetin lompakko mahdollistaisi myös ulkosuomalaisille vahvan sähköisen tunnistautumistavan käyttämisen julkisen hallinnon palveluissa. Lisäksi se mahdollistaisi digitaalisen henkilökortin käyttöönottamisen sähköisesti. Digitaalisen identiteetin lompakon käyttöönotto vähentäisi jatkossa edustustojen tarjoamien julkisen hallinnon palveluiden kysyntää, mikäli sama palvelu olisi mahdollista saada asioimalla sähköisesti suoraan toimivaltaisessa suomalaisessa viranomaisessa. Digitaalisen henkilökortin käyttöönotto digitaalisen identiteetin lompakon avulla vähentäisi jatkossa todennäköisesti myös henkilökorttien kysyntää edustustoissa.

Ulkoministeriö kiittää valtiovarainministeriön valmistelijoita hyvästä viranomaisyhteistyöstä jatkovalmistelun aikana.

Yksikönpäällikkö Anna Esko

Johtava erityisasiantuntija Minna-Kaisa Liukko

VN/15183/2026-UM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Liukko Minna-Kaisa 913151898	Esko Anna 91315197H
2026-05-13	2026-05-13